

Зелений Світ

ЕКОЛОГІЧНА ГАЗЕТА
УКРАЇНИ

№781 (244) липень 2010

ВИЖИВАННЯ
ДЕМОКРАТІЯ
ГУМАНІЗМ

ЛИПЕНЬ

- 7 - День Пророка Іоанна Хрестителя. Святого Івана Купала (Купайла)
- 9 - 110 років від дня народження П. С. Погребняка, українського вченого-лісівника, ґрунтознавця
- 11 - Всесвітній день народонаселення
- День рибалки
- 12 - День верховних апостолів Петра та Павла
- 16 - 20 років тому Верховна Рада Української РСР проголосила Декларацію про державний суверенітет України
- 80 років від дня народження Вадима Олександровича Топачевського (1930), українського зоолога
- 24 - День рівноапостольної Ольги, княгині Київської
- 20 років тому над будинком Київської міської ради піднято синьо-жовтий прапор

ЦЬОГО РОКУ ЛІТАКИ МОЖУТЬ ПЕРЕЙТИ НА БІОПАЛИВО

Компанії із США та Китаю оголосили про запуск спільної дослідницької програми, у рамках якої займуться розробкою біопалива для літаків на основі водоростей і олійних горіхів, повідомляє УКРІНФОРМ із посиланням на Associated Press. Низку угод про співпрацю у вказаній сфері вже підписали Boeing, урядові агентства США, а також дослідницькі інститути та держкомпанії Китаю.

Очікується, що пробний політ із використанням біопалива китайський лайнер може здійснити вже поточного року. Застосування нового палива у цивільній авіації може бути розпочато через 3-5 років.

У квітні поточного року повідомлялося, що ВМС США провели випробування нової суміші палива для винищувачів, у складі якої містилося 50 відсотків біопалива. Політ винищувача F/A-18 тривав 45 хвилин.

ПРОКУРАТУРА ВИМАГАЄ ПЕРЕМІРЯТИ ЗЕМЛІ ЗАПОВІДНИКА

Прокуратура наполягла на більш ретельному вимірюванні земель Ялтинського гірничо-лісового заповідника.

Як говориться в повідомленні пресслужби наглядового відомства, погодившись з прокурорським протестом, Рада міністрів Криму скасувала рішення 2009 року про затвердження меж заповідника площею майже 14 тис. 485 гектарів, пише УНІАН.

Головне зауваження прокуратури було в тому, що в затверджених урядом матеріалах "не дістає необхідних документів, а деякі з них вимагають значного доопрацювання".

"Межі низки ділянок затверджені різними актами, в яких площа відрізняється на декілька гектарів. Розбіжності містяться в документах щодо території Фороської, Масандрівської, Лівадійської, Гаспрінської і Алупкінської рад", - навила приклад пресслужба.

Прокуратура наполягає на перегляді питання про невключення в межі заповідника дев'яти гектарів на території Алупкінської ради і п'ятнадцяти - в районі плато Ай-Петрі, оскільки вони фактично перебувають в його користуванні.

"Уряд вжив заходів для приведення постанови у відповідність із законом", - повідомляє пресслужба прокуратури.

У МИКОЛАЄВІ ПРОЙШЛА АКЦІЯ "ЗЕЛЕНИЙ ЛАНЦЮГ" ДО ДНЯ ЄВРОПЕЙСЬКИХ ПАРКІВ

24 травня у Миколаєві пройшла акція "Зелений ланцюг" до Дня європейських парків на підтримку громадянської кампанії "Національним паркам бути!". Мета заходу - привернути увагу жителів до проблеми національних парків на Миколаївщині, передає УКРІНФОРМ.

Протягом акції молодь утворила живий зелений ланцюг зі стрічками зеленого кольору, що символізує єдність з природою, який протягся вздовж головної вулиці міста - Радянської. Учасники заходу написали "екологічні" побажання на повітряних кульках і прикрасили ними дерева. Частину кульок

запустили просто в небо.

Кампанія "Національним паркам бути!" є громадською реакцією на рішення сесії обласної ради, яка звернулася до Президента України з проханням ліквідувати два Національні парки "Білобережжя Святослава" і "Бузький гард". Громадськість визнала ці дії неправомірними та направленими на реалізацію власних інтересів певних депутатських кіл. Отже, цілком проведення кампанії є недопущення позитивної відповіді на звернення Миколаївської облради з боку Президента України.

ЕКОЛОГИ ПРОСЯТЬ ПЛАТІНІ ЗУПИНИТИ ПОБИТТЯ ХАРКІВ'ЯН «ЗАДЛЯ» ЄВРО-2012

Національний екологічний центр України та інші природоохоронні організації звернулись до керівництва УЄФА та оргкомітету Євро-2012 з проханням зупинити нищення парку Горького у м.Харкові та масове побиття мирних жителів, які намагаються зупинити нищення парку.

Як відомо, з 19 травня і до цього дня у м. Харкові триває оборона жителями міста парку імені Горького від вирубки. Вирубка, на яку відсутні належні документи, ведеться з метою побудувати через парк автодорогу і готелі вздовж неї. Будівництво приурочене до інвестицій, пов'язаних з Євро-2012. В.о. міського голови Харкова п. Кернес зазначає в коментарях ЗМІ, що дорога буде побудована будь-якою ціною.

Екологи просять керівництво УЄФА та оргкомітет Євро-2012 відмовити м. Харкову в участі в процесах, пов'язаних із Євро-2012, та публічно засудити дії керівництва міста зі знищення парків.

Екологічна газета України.
Виходить з 1989 року.

Засновники газети: УЕА
«Зелений світ» та колектив
редакції.

Передплатний індекс
Свідоцтво про реєстрацію
№ 630 серія КВ
від 10.05.1994 р.

Ідентифікаційний код
№

Адреса: Контрактова пло-
ща, 4, Київ-70,
тел./факс: 417 43 83

E-mail: zelsvit@p5com.com

ВЕБ сторінка УЕА «ЗС»
WWW.zelenysvit.org.ua

Шеф-редактор
Юрій Самоїленко
Головний редактор
Віктор Ткаченко

Думки, висловлені авторами
матеріалів, можуть не збігатися
з позицією редакції.

Рукописи не рецензуються
і не повертаються. Листування
з читачами лише на сторінках
газети.

Надруковано УЕА «Зелений
світ»

Тираж 999 прим.

В газеті використовуються
матеріали з інтернет-видань:
Кореспондент.net; Майдан-
ІНФОРМ; УНІАН; Утро.ru;
«Обозреватель», eko.portal.

УЕА «Зелений світ» створе-
на в 1988 році як реакція суспільства на жахливий екологічний стан в Україні, спричинений Чорнобильською катастрофою 1986 року. Асоціація є членом Міжнародної федерації «Друзі Землі».

Голова УЕА «Зелений світ»
Юрій Іванович Самоїленко.

Газета «Зелений Світ» була,
на час створення, одним з
найперших неформальних ан-
тирежимних видань, в якому
відкривалася правда про стан
здоров'я нації та екологічні не-
газарди в країні. Газета стала
рупором демократії. В епоху
тотального замовчування та
брехні на наших шпальтах від-
кривалися жакні картини радян-
ської дійсності.

КІЛЬКІСТЬ ВИКИДІВ ШКІДЛИВИХ РЕЧОВИН СКОРОТИЛАСЯ

В порівнянні з 2008 р. кількість викидів у 2009 році зменшилась на 10,6%. Про це повідомляє РБК-Україна з посиланням на дані Держкомстату.

Викиди шкідливих речовин в Україні у 2009 р. склали 6442,9 тис. У томі числі викиди стаціонарними джерелами склали 3928,1 тис. т, пересувними – 2514,8 тис. т.

На території України у 2009 р. утво-
рилось 1230,3 тис. т відходів I-III класів
небезпеки, з яких утилізовано 794,4 тис.
т, знешкоджено (знищено) – 47,3 тис.
т, видалено (захоронено) – 333,2 тис. т.
Наявність відходів на кінець року у місцях
видалення та на території підприємств
склала 20852,3 тис. т.

У КИЄВІ МОЖНА КУПАТИСЯ ТІЛЬКИ НА ОДНОМУ ПЛЯЖІ

У Києві до відкриття пляжного сезону, яке відбулося цими вихідними, лише один пляж із 29 існуючих зон відпочинку біля води одержав санітарний паспорт, повідомляє «УНІАН-здоров'я».

Як пише газета «Сьогодні» з посиланням на міську санепідслужбу, безпечно відпочивати можна тільки на одному пляжі – «Дитячому» в Гідропарку. Решта 28 не відповідають вимогам санітарних норм і правил.

Втім, за словами гендиректора КП «Плесо» Євгена Анісімова, «те, що СЕС видала паспорт одному пляжу, це вже досягнення. Останні 2-3 роки не було навіть цього. У найближчий місяць ми плануємо одержати ще близько десяти паспортів, ці зони відпочинку зараз на розгляді у СЕС».

За його словами, йдеться про Тельбін (Березняки), «Золотий» (Передмостова слобідка), «Вербне» (Оболонь), «Центральне» на Трухановому острові, «Пущу-Водицю» на річці Горенка, «Райдуга» на Райдужному, «Венецію» на Долобецькому острові, «Молодіжний» у Гідропарку і «Чорторий» у парку Дружби народів.

Якщо ж СЕС не видасть їм найближчим часом паспорти, там встановлять таблички «Купатися заборонено», пише газета. У

СЕС вимагають не лише очищення і дезинфекції території біля води, але й її обробки засобами від кліщів. Також на кожному пляжі повинні бути встановлені фонтанчики з питною водою, душ, кабінки для перевдягання, урни, медпункт і туалети. Все це зроблено лише частково.

У планах комунальників, за інформацією видання, упорядкувати ще 17 пляжів (крім десятка, які чекають на паспорти), але вже наступного сезону. Зате у червні на вже згаданих пляжах біля води обладнають дитячі і спортивні майданчики.

«На початок літа майже на всіх пляжах будуть катамарани, гідроцикли, батути на воді, зорби, кінотеатри. А трохи пізніше запрацює річкове таксі, яке можна буде викликати по мобіліці. Ціни будуть помірні», – додав Є. Анісімов.

ДОНБАС ЗАЛИШАЄТЬСЯ НАИБРУДНІШИМ РЕГІОНОМ

Третє місце в Україні займає Луганська область за кількістю шкідливих викидів в атмосферу. Торік в Україні викинуто в атмосферу 6,4 млн. тонн шкідливих речовин. Це на 10,6% менше, ніж було у 2008 р.

На думку експертів, зниження відбулося винятково через скорочення обсягів промислового виробництва торік.

«У 2009 році хіміки й металурги працювали не на повну потужність. А саме вони є основними забруднювачами атмосфери», – сказав голова Зеленої партії України, экс-міністр екології Сергій Курикін.

Крім того, як відзначає видання, проекти, спрямовані на зменшення викидів, торік практично не реалізовувалися.

«Близько 30 проектів, які реалізуються в рамках Кіотського протоколу, поки на початковій стадії й ще не встигли принести відчутний ефект. Причому гроші були. Ті \$380 млн., які нам заплата Японія за квоту, повинні були бути спрямовані на проекти зі зменшення викидів. Зараз уряд активно шукає на своїх рахунках ці гроші, на що вони витрачалися і чи ще взагалі є», – сказав С. Курикін.

Як повідомляє видання, за кількістю шкідливих викидів серед областей України перше місце має Донецька область із результатом в 1,5 млн. тон, з яких 1,3 млн. тон забезпечили стаціонарні джерела. Потім Дніпропетровська область – там було сгенеровано 989 тис. тон викидів, з них на підприємства припадає майже 800 тис. тон. У трійці найбрудніших і Луганська область – майже 600 тис. тон викидів, з них виробництва – зокрема Алчевський меткомбінат, «Лисичанська сода» – забезпечили 506 тис. тон.

Найменший внесок у забруднення атмосфери внесла Чернівецька область – у 2009-му р. викиди шкідливих речовин тут склали 43 тис. тон, і в основному від транспорту (39 тис. тон).

ДНІПРО – КИЯНАМ! ДНІПРУ – ЧОВНИ!

У Києві проведено пікетування КМДА силами громадськості. Організаторами акції виступили Українська екологічна асоціація «Зелений світ», громадські організації «Спілка човнярів Київщини», «Київський міський крейсерський яхт-клуб», за підтримки Федерації водно-моторного спорту України, Федерації вітрильного спорту України, а також політичних партій.

Човнярі і яхтсмени, ентузіасти вітрильного спорту, а також небайдужі кияни об'єдналися, щоб спільно боротися проти свавільної передачі під забудову або комерційні рекреаційні комплекси земель, на яких розташовуються або ж раніше знаходилися ремонтно-відстійні бази човнів, яхт-клуби, водні спортивні секції. Прості кияни мають дедалі менше можливостей відпочинку біля води. Ми висловлюємо своє «Ні!» таким рішенням мера і Київської Ради.

Кожен з учасників акції приніс із собою 1-2-літрову пластикову пляшку з водою, яку учасниками вилито на сходи Київради під гаслами «Ви позбавляєте нас Дніпра, тож ми принесли його з собою!», «Дніпро – човнам та яхтам!», «Яхтам і човнам потрібна вода!», «Пустіть до Дні-

пра!». Учасники акції були «озброєні» також рятувальними і дитячими надувними кругами, матрасами, іншою водною та пляжною атрибутикою.

У Києві проводиться послідовна політика з відторгнення берегів Дніпра від киян. Перекриваються виходи до води, знищуються РВП (ремонтно-відстійні пункти) для човнів та яхт, державні спортивні бази передаються у приватну власність далеким від водних видів спорту людям. Знищується рекреаційна інфраструктура у цілому. Свалілля і дурість чиновників загрожують усьому живому на Дніпрі.

Так, повністю знищено РВП-7 у Княжому затоні, така ж перспектива загрожує чи не всім іншим РВП та яхт-клубам. Зі серйозними проблемами стикаються найстарший у Києві і найбільший в Україні Київський міський крейсерський яхт-клуб, яхт-клуб «Оболонь» та інші. Більш як 10-кілометровим будівельним парканом обнесено увесь Дніпровий берег між Осокорками й Березняками.

Серед промовців були: Микола Щепець, голова київського відділення Товариства охорони природи, Михай-

ють, що міліція в цьому протистоянні активно підтримує лісорубів.

У той же час, до акції протесту у парку Горького щодня приєднуються нові мітингувальники. Люди цілодобово чергують на місці вирубки дерев, захищаючи їх своїми тілами. Саме цей рух на захист дерев, лави якого щодня поповнюються новими активістами, і отримав назву «Зелений фронт», пояснили учасники протестів.

Вони, а також представники екологічних організацій стверджують, що вирубка здійснюється незаконно, немає усіх потрібних дозволів і погоджень, які б дозволяли рубати дерева. За підрахунками екологів, у парку Горького вже знищено понад 600 дерев, хоча попередньо планувалося менше – 503. Вони наголошують, що дерева

ло Ілпенко, яхтсмен, капітан яхти «Карат», член Київського міського крейсерського яхт-клубу, кінорежисер, Брати Капранови, яхтсмени, письменники, представники громадськості та політичних партій.

Головними вимогами пікетувальників були ПРИПИНИТИ:

- знищення місць для стоянки човнів та яхт, що за своєю вартістю доступні середньому киянину і якими користуються десятки тисяч киян;

- створення на місці колишніх РВП, яхт-клубів та просто мальовничих заток Дніпра «елітних» зон, закритих для відвідування «простими смертними»;

- передачу земельних ділянок РВП та яхт-клубів під забудову, під комерційні об'єкти, які дозволяють отримати інвестору «швидкі» гроші, але не несуть соціального навантаження і позбавляють киян доступу до води;

- позбавлення човнярів та яхтсменів баз для відстою та ремонту їхніх суден веде до знищення водних видів спорту та туризму в Києві;

- катастрофічне зменшення площі зелених насаджень і рекреаційних зон на берегах Дніпра загалом й у місцях, придатних для відстоювання човнів та яхт.

Дніпро – надбання всіх українців, і кожен із нас має право просто вийти до Дніпра або ж пришвартувати свій «Прогрес», «Казанку» чи «Четверть» на всенародній ріці.

Саме тому звичайні кияни, човнярі, яхтсмени, ентузіасти вітрильного спорту об'єдналися. Ми разом пікетуємо Київраду, бо кожна з наших локальних проблем не може бути розв'язана самотужки.

У ХАРКОВІ СТВОРЕНО РУХ «ЗЕЛЕНИЙ ФРОНТ»

У Харкові створено громадський рух «Зелений фронт» з метою захисту зелених насаджень.

Як передає кореспондент УНІАН, про це повідомили на одному з місцевих телеканалів активісти громадських організацій, які виступають проти незаконної, на їхню думку, вирубки зелених насаджень.

За словами громадських активістів, поштовою для створення «Зеленого фронту» стала санкціонована місцевою владою вирубка дерев у міському парку культури і відпочинку ім. Горького. Вже понад тиждень там триває протистояння між представниками громадськості і лісорубами, які готують просіку для майбутньої дороги. Активісти стверджу-

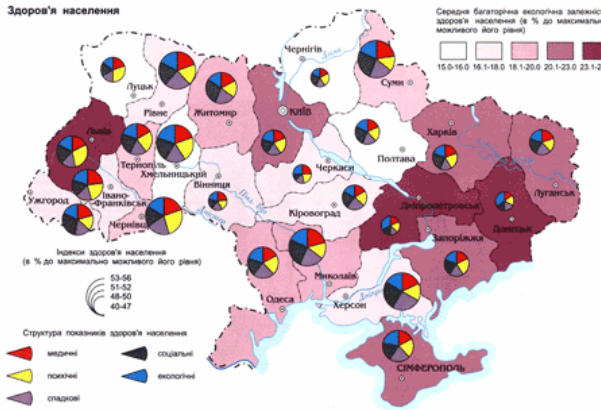
позначаються безпосередньо перед вирубкою, а одразу після виконання робіт лісорубами іде важка техніка, яка викорчує пеньки. Активісти розцінюють це як спробу «замести сліди», оскільки встановити кількість знищених дерев після таких дій буде вже неможливо.

«Ми створили «Зелений фронт». Це – організація тих, кому небайдуже майбутнє наших дітей і онуків», – заявив Юрій Кальченко, голова громадської організації «Ми – харків'яни», представники якої беруть участь в акціях протесту в парку Горького.

На просіці розбито намети, біля яких цілодобово чергують активісти, на дерева піднімаються альпіністи, щоб завадити вирубуванню.

КИЇВ ВМИРАЄ...

Київ вмирає... Про це свідчить не тільки відсутність зростання чисельності його населення, але й медична статистика, на підставі якої фахівцями була розроблена наведена нижче мапа. Для її тлумачення не потрібні коментарі. Ми обмежимось деякими зауваженнями, які пов'язані з малим масштабом мапи.

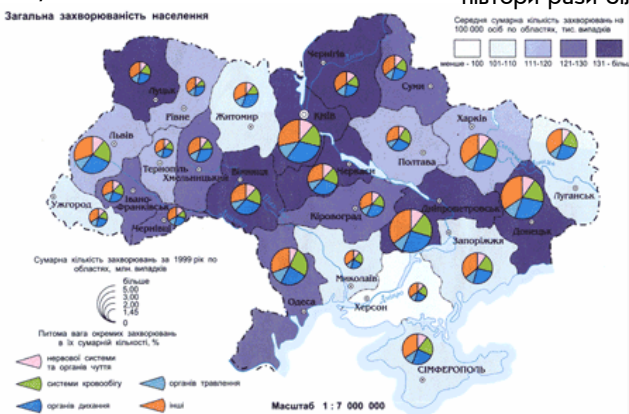

Як це можна побачити з мапи "Здоров'я населення", Київ знаходиться на другому місці з кінця (значне затінення). Середня багаторічна екологічна залежність здоров'я населення (в % до максимально можливого його рівня) складає 20,1-23,0.

Це означає, що кожен четвертий-п'ятий киянин прямо залежить від максимуму екологічного порогу, пов'язаного з можливістю життя, як такого.

Звичайно, це спрощений погляд на проблему. Бо хтось залежить від екології більше і вмирає, хтось менше і поки що живе. Для порівняння, у ще гіршому екологічному стані знаходиться Донецьк з його шахтами, териконами та металургійними заводами. У Києві всього цього немає, але ж...

Беручи до уваги концепцію розбудови Києва, в свій час надруковану в газеті "Наш Київ", цікаво подивитися, як екологія столиці впливає на загальну захворюваність її населення. Розбіжності між цими двома показниками свідчать про низький стан медичного обслуговування. Тому роздивимось наступну мапу.

Середня сумарна кількість захворювань в столиці є найбільшою в Україні і на 100 тисяч осіб має більше 131 тисячі випадків. По цьому показнику Київ знаходиться на одному рівні з Донецьком,

що свідчить про те, що в даному разі екологія, пов'язана з присутністю поряд Чорнобильської АЕС, не настільки винна в рівні захворювань, як це намагаються нам довести міські можновладці.

І дійсно: розглядаючи сумарну вагу окремих захворювань в їх суворій кількості, можна звернути увагу на значну (у порівнянні з іншими областями) частку захворювань органів дихання та інших.

Серед останніх, як вдалося з'ясувати, переважають захворювання серцево-судинної системи, пухлинні захворювання, в тому числі щитовидної залози (включаючи дітей, що взагалі жаклииво).

Великий і рівень психічних захворювань, що, кінець кінцем, частогусто призводять до суїциду.

Окреслене біля Києва найбільше по Україні коло є графічним відображенням сумарної кількості захворювань.

У річному вимірі вони складають більш як 5 мільйонів випадків. Кожен киянин у середньому щорічно хворіє два рази, які офіційно зафіксовані медичними закладами столиці. А скільки їх не фіксується?

Яким чином це впливає на рівень демографічної ситуації в Києві, видно з наступної мапи.

Київ знаходиться у передостанній за смертністю населення зоні. На 1 тисячу мешканців в ньому припадає від 19,5 до 22,4 смерті на рік. За класифікацією це позначається, як висока смертність, у півтори рази більша за середню.

Чому ж столичні можновладці не приймають відповідних заходів? Грошей немає. А чому немає?

На профілактику захворювань та лікування потрібні значні кошти. Починаючи з 1997 року, коли державними органами було прийняте рішення, що податки сплачуються за місцем знаходження головного офісу компанії (а їх більшість знаходиться в Києві, де зосереджена влада), керівництво столиці перестало займатися економічним розвитком.

Більш того, в Києві під приводом поліпшення екології були ліквідовані

десятки промислових підприємств, які давали значний прибуток.

Наразі на 80% прибутки Києва залежать від роботи підприємств, які фізично розташовані в інших областях по всій Україні. Зменшення обсягів та ефективності їх діяльності і позначилося на різкому зменшенні бюджету Києва.

Одночасно майже в 5 разів (до 700 тисяч) виросла кількість автомобілів, які викидають у повітря шкідливі сполучення, що і стало головною причиною різкого збільшення захворювань.

Тому державній владі треба відновити старий порядок сплати податків за місцезнаходження підприємства, який існував до 1997 року, столичній владі треба перейти до інноваційного типу розвитку міста та за допомогою введення нових місцевих податків будьяким чином зменшити кількість автомобілів у Києві.

Від цього залежить життя столиці.

Марко Олівенський,
кандидат економічних наук

ЧОГО МРУТЬ ТВАРИНИ

Смерть тварин у київському зоопарку викликана порушеною системою управління звіринцем, заявив лідер ініціативної групи порятунку київського зоопарку Сергій Григор'єв, повідомляє "Інтерфакс".

"Зоопарк знекровлений. Цілоком порушена система управління. Хоча, директор – дуже жорсткий керівник, керівництво здійснюється в ручному режимі", – сказав він.

У свою чергу, колишній заступник директора київського зоопарку Кирило Трантин відзначив, що в зоопарку відсутня правильна політика розведення тварин і їхнього утримання. Він також підкреслив, що "зоопарк доведений до руїни. За цим стоять певні бізнес-групи, чиновники".

Трантин відзначив, що ініціативна група порятунку київського зоопарку наполягає на необхідності вивести його з підпорядкування Київської держадміністрації і привласнити йому статус національного, а фінансування зоопарку, повинне здійснюватися Кабінетом міністрів.

СИТУАЦІЯ В ЗООПАРКУ

Влада держави повинна взяти під особистий контроль ситуацію у столичному зоопарку, заявив один із лідерів Блоку Кличка Дмитро Андрієвський, повідомляє прес-служба депутата.

На його думку, дивний мор тварин у зоопарку свідчить про повну неспроможність столичної влади контролювати ситуацію у місті.

За інформацією Андрієвського, ним підготовлене депутатське звернення до столичної прокуратури щодо факту масової загибелі тварин у столичному зоопарку.

НАФТОВА ПЛЯМА ПІДХОПЛЕНА ТЕЧІЄЮ ГОЛЬФСТРІМ

Нафтова пляма у Мексиканській затоці підхоплена течією Гольфстрім, повідомило Європейське космічне агентство з посиланням на дані супутників. Інформацію також підтверджують Національна океанографічна й атмосферна адміністрація США та морські прикордонники, повідомляє УКРІНФОРМ з посиланням на Euronews.

Спеціалісти компанії British Petroleum продовжують відкачування нафти з пошкодженої свердловини в Мексиканській затоці. Але поки що їм вдається не допустити потрапляння у воду лише п'ятої частини витікаючої сировини.

СВІДЧЕННЯ ПОТЕПЛІННЯ СВІТОВОГО ОКЕАНУ

Вчені встановили, що тенденція зростання тепломісткості верхніх шарів Світового океану в 1993-2008 роках зберігається і після усунення джерел помилок і невизначеності в даних.

Про це повідомляє група учених із США, Великобританії, Німеччини та Японії

Нагрівання Світового океану на великих глибинах, поряд зі зростанням рівня води, вважається одним з основних індикаторів глобального потепління. Однак системи збору подібних даних тільки починають розвиватися, і багато фахівців вказують на можливі помилки вимірів, що не дозволяють зробити достовірні висновки про існування цього явища.

Джон Лайман з Гавайського університету і його колеги проаналізували дані, зібрані міжнародною системою Argo, яка складається з приблизно трьох тисяч автоматичних зондів, що плавають у Світовому океані на глибині до двох кілометрів, а також з інших джерел. Перевіривши, як різні методи обробки даних впливають на результати, вчені врахували можливі похибки і виділили статистично значиму тенденцію потепління у 0,53-0,75 вата на квадратний метр площі поверхні Землі.

Група Лаймана обробила дані про температуру води на глибині до 700 метрів. Вченим вдалося визначити вплив тих чи інших вихідних припущень на ви-

сновки, а також провести детальний аналіз помилок і можливих джерел перекучення. До запуску системи Argo на початку 2000-х років температуру вимірювали глибинними термометрами з кораблів, і ці дані були досить чутливі до конструкції термометрів і процедури вимірювання.

Результати аналізу показали, що в 1993-2008 роках середній рівень потепління океану становив 0,64 вата на квадратний метр для планети в цілому. Як відзначають учені, цей результат у цілому узгоджується з висновками інших досліджень. При цьому, згідно зі спостереженнями, з 2003 року швидкість зростання тепломісткості знизилася. Дані аналізу інформації з Argo показують, що в цей період потепління, можливо, спостерігалось на більшій глибині.

"Хоча робота Лаймана і його колег підтримує загальне уявлення про те, що океан розігрівається зі швидкістю, що відповідає б оцінками теплового дисбалансу від антропогенної зміни клімату, уповільнення після 2003 року не відповідає вимірюванням в атмосфері. Ця розбіжність допускає, що в механізмах обробки спостережень за океаном можуть зберігатися джерела проблем", – підсумовує Кевін Тренберт з Національного центру атмосферних досліджень.

В ІТАЛІЇ ВІДМОВИЛИСЯ ВИРОЩУВАТИ ГЕНЕТИЧНО МОДИФІКОВАНУ КУКУРУДЗУ

Міністр сільського господарства Італії Лука Заяя оголосив у п'ятницю про заборону на культивування генетично модифікованої кукурудзи на італійській території "з міркувань обережності".

"Це – історичний день для Італії, – заявив міністр, – оскільки в країні небагато прихильників генетично модифікованих продуктів, і занадто багато супротивників".

Декрет міністра сільського господарства послідував за одностайним рішенням міністерської комісії по насінню, яка відмовила у занесенні до національного реєстру насіння генетично модифікованої кукурудзи Монсанто.

ОПУБЛІКОВАНО РЕЙТИНГ НАЙЕКОЛОГІЧНІШОЇ ТЕХНІКИ

Міжнародна екологічна організація Greenpeace опублікувала 15-й рейтинг виробників "зеленої" електроніки. Він відображає загальний коефіцієнт екологічності продукції того або іншого виробника електроніки, що розраховується за кількома заздалегідь завданими

критеріями, повідомляє УКРІНФОРМ з посиланням на greenpeace.org.

Згідно з даними дослідження, найекологічнішими виробниками електроніки з світових виробників стали компанії Nokia і Sony Ericsson. Варто відзначити, що Nokia традиційно знаходиться у верхніх рядках рейтингу Greenpeace, тоді як Sony Ericsson перемістився з середини цього списку.

В останньому рейтингу Greenpeace брали участь 18 міжнародних компаній. У Greenpeace відзначають, що особливо велике значення при складанні рейтингу приділяли таким параметрам, як використання токсичних сполук у продукції, наявності каналів для утилізації та загальної енергоефективності електроніки.

Нижчий рядок в останньому рейтингу зайняла традиційно Nintendo, зазначає один із авторів звіту Іза Крушевська. За її словами, серед виробників ігрових консолей Nintendo – це єдина компанія, яка ніколи не вела діалогу з Greenpeace. Японська Toshiba, що випускає комп'ютери та ноутбук, опустилася з третього місця на чотирнадцяте. Дещо поліпшив свої позиції європейський виробник електроніки Philips, який перемістився з четвертого на третє місце, далі на четвертому місці опинилася Motorola, яка піднялася з восьмої позиції. На п'ятому місці без змін – Apple.

ВЛАДА США ВИМАГАЄ ЗАМІНИТИ ДИСПЕРСАНТИ

Влада США вимагає від компанії British Petroleum (BP) знайти альтернативу отруйному хімічному дисперсанту, через давно минулий термін його можливого використання, передає Associated Press.

"Федеральний уряд на чолі з береговою охороною дало вказівку BP негайно починати істотно скорочувати загальне використання дисперсантів", – відзначила глава федерального Агентства з охорони навколишнього середовища Ліза Джексон.

Раніше даний хімікат був схвалений владою для застосування BP, щоб "розбити" нафтову пляму в Мексиканській затоці на більш дрібні. Речовина була ідентифікована як "середньонебезпечна" для здоров'я людини, оскільки при тривалій дії вона може викликати подразнення слизової оболонки очей, шкіри або дихальних шляхів.

Зупинити використання цієї суміші під назвою "Корекс 9500" компанія повинна була в неділю ввечері. Тим не менш, вона повідомила американській владі про те, що їй поки що не вдалося знайти альтернативу реагенту та його застосування триває, передає Newsru.ua.

В ОБЛОЗІ МУТАНТІВ

Попри те, що маркування харчових продуктів на наявність генномодифікованих організмів є обов'язковим в Україні, ніхто ще не бачив продукт із написом "З ГМО". Водночас усі ми розуміємо: це не є ознакою того, що в нашій країні немає трансгенів. Чому, попри чинні закони, нам досі не кажуть правди, "Ратуша" запитала у фахівців.

ЩО ТАКЕ ГМО І ЧИ СЛІД ЙОГО ЇСТИ

Дискусії про безпеку ГМО точаться вже не перший рік. Однак єдиної думки з цього приводу досі немає. Одні стверджують, що генетично змінені сорти не становлять жодної небезпеки, інші ж переконують, що вони можуть викликати негативні наслідки не лише в наших організмах, але і в впливати на довкілля та наших нащадків. Зокрема, вчені побоюються, що багато негативних наслідків поширення ГМО виявлять лише у наступних поколіннях. "Науковці запевняють, що лише у третьому поколінні проявляється негативна дія ГМО. Принаймні досліді на пацюках довели саме це", — розповідає перший заступник голови Всеукраїнської екологічної ліги Тетяна Тимочко.

Противники поширення організмів-мутантів застерігають: їх вживання може спричинити алергічні захворювання; порушення обміну речовин; появу стійкості мікрофлори людини до антибіотиків; віддалений канцерогенний і мутагенний ефекти.

Окрім того, організми-мутанти в результаті запилення потрапляють і на сусідні поля, відтак організми-мутанти з часом можуть витіснити природні.

Захисники ГМО, в свою чергу, стверджують: шкода від вживання генномодифікованих організмів не доведена, натомість зміненими на генетичному рівні продуктами можна нагодувати людство. Адже за допомогою генної інженерії, сільськогосподарські культури можна зробити стійкими до засухи, морозів, шкідників тощо.

Доки вчені дискутують, кожен має право зробити власний вибір: їсти йому дорожчі, однак безпечні та натуральні продукти, чи дешевіші трансгени. Та щоб зробити свідомий і компетентний вибір, необхідно знати, що ж насправді тобі пропонують. Однак, такої інформації в пересічного українця, на жаль, наразі немає.

МАРКУВАТИ МОЖНА І НА ТРАНСПОРТНІЙ ТАРІ

„Наприкінці 2009 року вийшла зміна до Закону України "Про безпечність і якість харчових продуктів" і зміна до Закону "Про захист прав споживачів", де вказано, що кожен харчовий продукт повинен містити інформацію щодо наявності чи відсутності ГМО", — стверджує начальник відділу з підтвердження і оцінки відповідності харчової продукції, продовольчої сировини та послуг ДП "Львівстандартметрологія" Леся Набокова. За її словами, до 1 липня наклеїти цю інформацію можна будь-яким способом (трафаретом, друкарським написом, наклеюванням стікера), щоб виробники, які мають залишок етикеток, могли їх використати і не зазнали збитків.

Водночас, відповідно до Законів України, інформувати про наявність чи відсутність ГМО у продуктах мали б ще з грудня 2009 року. Однак сьогодні далеко не на всіх продуктах пересічний покупець може побачити відповідну відмітку. Втім, як пояснила Леся Набокова, те, що ми таких відміток не бачимо, зовсім не означає що їх немає: "Виробникам дозволяють наносити інформацію щодо вмісту ГМО на транспортній тарі та у супровідних документах", — пояснює фахівець. Чи допоможе покупцям такий закон зробити компетентний вибір, судить самі.

ВІДПОВІДНО ДО ДОКУМЕНТІВ, ГМО У НАС НЕМА

"До ДП "Львівстандартметрологія" періодично звертаються виробники, які хочуть нанести на свої продукти маркування щодо вмісту ГМО, — розповідає начальник відділу ДП "Львівстандартметрологія", — ми скеровуємо їх до лабораторії Випробувального центру Державного наукового інституту ветпрепаратів і кормових добавок". За словами фахівця, нині до ДП "Львівстандартметрологія" звернулися приблизно 50 виробників, для яких провели випробування. „У жодному випадку ГМО не виявлено", — стверджує вона. Однак, на думку експерта, такі результати вважати показовими не слід, адже звертаються до них лише ті, хто переконаний, що мутантів у їхніх продуктах бути не може. "Практично всі виробники мінеральних вод у нас уже пройшли дослідження. Натомість виробників ковбас, фаршу, пельменів, які входять до групи ризику, адже можуть містити модифіковану сою, практично не бачає", — розповідає пані Набокова.

Аналогічна ситуація і в лабораторії Випробувального центру Державного наукового інституту ветпрепаратів і кормових добавок. Тут також досі ще жодного продукту з вмістом ГМО не виявили. Навіть якби хтось із тих виробників, які використовують ГМО, таки ризикнув і звернувся до лабораторії, його продукцію відразу б забракували. Адже у продуктах гіпотетично мало б міститися лише ГМО з числа тих, які офіційно зареєстровані у нашій країні. "Оскільки, офіційно зареєстрованих джерел ГМО в Україні ще немає, то виявлення ГМО означатиме, що продукт не відповідає

вимогам законодавства", — констатує зав. лабораторією контролю префіксів і кормових добавок Випробувального центру Державного наукового інституту ветпрепаратів і кормових добавок Тарас Левицький.

Відтак, не дивно, що виробник і надалі писатиме "Без ГМО" не залежно від того, що насправді є у його продукті.

"Фахівці Всеукраїнської екологічної Ліги під час перевірок продуктів на вміст ГМО неодноразово переконувалися, що в Україні є сировина та продукти, які у своєму складі мають генетично модифіковані організми. За нашими приписами лабораторії Укрметртестстандарту здійснили дослідження, які засвідчили, що у 2007 році у понад 30% продуктів, які перевіряли, зафіксовано вміст ГМО понад 0,9%. Найчастіше виявлявся модифікованим соєвий лецитин, борошно та соєвий текстурат (замінник м'яса). Минулого року відсоток скоротився, але перелік продуктів поповнили замінник молока, зерно кукурудзи, соєві боби", — розповідає перший заступник голови Всеукраїнської екологічної ліги Тетяна Тимочко.

Частина перелічених компонентів є незамінними складовими ковбас, копчених продуктів, шоколадних виробів, соусів, напівфабрикатів, зокрема, пельменів, складників піци.

РОБИТИ АНАЛІЗ НА ВМІСТ ГМО ЕКОНОМІЧНО НЕ ВИГІДНО?

Держава наразі не поспішає контролювати обіг організмів-мутантів. Хіба що на папері — законами та постановами. "Хоча прийнято всі потрібні акти, створено мережу лабораторій, яку заплановано далі ще більш розширити; гарантії, що на полиці магазинів не потрапляють продукти з перевизначенням ГМО-стандартів, не дасть ніхто, бо на широкомасштабні системні дослідження уряд не виділив достатньо коштів", — пояснює Тетяна Тимочко.

"Нині ми можемо перевіряти лише наявність інформації щодо вмісту у продукті харчування ГМО. Щоби з'ясувати, чи правдивий цей напис, потрібна лабораторія, реакенти, обладнання, фінансування. У нас нині всього цього немає, відтак, робити аналізи і перевіряти, чи є у продукті генномодифіковані організми, ми не маємо можливості", — пояснила головний спеціаліст управління захисту прав споживачів у Львівській області Ірина Малосняк.

Та навіть, якщо держава і займеться врешті контролем, штрафи за порушення будуть мізерні. "За недостовірно подану інформацію щодо вмісту ГМО — штраф від 10 до 50 (170-850 грн. — Авт.) неоподаткованих мінімумів, якщо порушення виявляють повторно — від 50 до 200 неоподаткованих мінімумів", — констатує пані Набокова (для порівняння: аналіз на вміст ГМО коштує 424 гривні). Погодьтеся, це не таке вже й велике покарання для підприємця, що вводить в оману споживачів, зобов'язуючи на їх довірливості (відомо, що товари "БЕЗ ГМО" купуватимуть краще ніж ті, на яких буде вказано, що вони містять організми-мутанти).

Наталія ГОРБАНЬ, газета «Ратуша»

ДОГЛЯДАТИ ЗА ДУБОМ ЗАЛІЗНЯКА ЩОРОКУ ПРИЇЗДЖАЮТЬ ГРУПИ ВОЛОНТЕРІВ

Екологи нараховують в Україні 16 дерев, вік яких перевищує тисячу років. Однак попри те, що ці релікти охороняються законом, вони потерпають від хвороб та вандалізму.

Дуб Залізняка, якому вже понад 1000 років, росте на території філії «Холодний Яр» національного заповідника «Чигирин». Завідувач філії Богдан

Легоняк каже, що на лікування і догляд за деревом коштів від держави заповідник не отримував.

«Ми у минулому році закладали у бюджет, якщо я не помиляюсь, десь 36 чи 42 тисячі на виконання цих робіт, тому що там треба придбати і те, і те, плюс – роботи виконують альпіністи – це наймані люди, яким нам доводиться платити, – розповідає він. – Нам довелося шукати гроші на стороні: допомагали різні організації, якісь кошти ми перекидали з однієї статті на іншу».

Мінприроди, однак, запевняє: гроші будуть. «При Міністерстві є служба заповідної справи, то вони започаткували такий проект роботи обліку дерев, яким понад 100 років. І вже є перші результати: вийшов альбом, де цей перелік зроблено; зараз буде продовжено цю роботу, а потім Державна служба заповідної справи планує підняти це питання і фінансувати це», – говорить Володимир Тарасенко, начальник відділу охорони рослинного світу.

ВАНДАЛАМ ЗАКОН НЕ ПИСАНИЙ

В Україні досі немає традиції лікування старих дерев, зауважує директор Київського еколого-культурного цен-

тру Володимир Борейко. Їх убивають блискавки, нищать хулігани. Останніх не зупиняє навіть те, що дерева заповідні. Таким чином, зокрема, було спалено дуб Махна у Дніпропетровській області.

«Наскільки мені відомо, тільки декілька дерев було виліковано, – говорить еколог. – Це 1700-річне фісташкове дерево в Нікітському ботсаду, потім – тисячолітній дуб у Немирові на Львівщині. Або ось, скажімо, 800-річна липа у Львівській області має хоча б підпорки під гілки. Я вже не кажу про ті дерева, які не є заповідними».

Доглядати за дубом Залізняка щороку приїжджають групи волонтерів. Цього разу вони обкопували дерево, готуючи ґрунт до висадки підтримувальних насаджень.

Між тим, багато заповідних дерев не мають ні огорожі, ні громовідводу, ані навіть держохоронного знаку, хоча, за належного догляду, вони можуть жити ще довго, говорить Володимир Борейко. Проте, поки охорона і лікування таких рослин залишається справою лише небагатьох активістів, ситуація покращуватись не буде.

Анастасія Москвичова, Радіо Свобода

Є АТЛАС ЗАБРУДНЕННЯ ТЕРИТОРІЙ ПІСЛЯ АВАРІЇ НА ЧАЕС

Вчені двох країн – Росії та Білорусі – підготували Атлас сучасних та прогнозних аспектів наслідків аварії на Чорнобильській АЕС на постраждалих територіях.

«У атласі міститься не тільки ретроспективна інформація про радіоактивне забруднення територій внаслідок аварії на ЧАЕС, але є і прогнозні карти із забруднення до 2056 року», – повідомив на брифінгу в Мінську 13 травня заступник директора департаменту з ліквідації наслідків катастрофи на ЧАЕС МНС Білорусії Микола Цибулько.

Крім того, з його слів, у новому атласі є карта забруднень радіацією Європи, містяться карти забруднень на регіональному рівні – адміністративних одиниць на території Білорусії і Росії.

У свою чергу, директор департаменту гідрометеорології міністерства природних ресурсів і охорони навколишнього середовища Білорусії Марія Герменчук підкреслила, що в атласі міститься чітка інформація про забруднені території та інформація про те, що «було вчора, що є сьогодні і що буде

завтра».

«Завдяки атласу можна дати відповіді на питання, як буде розвиватися ситуація з радіацією в перспективі», – сказала Герменчук.

Атлас не є комерційним проектом, його не буде в продажу. 1400 примірників надійдуть до бібліотек, державних органів, учених, атлас також буде доступний на електронному носії.

Нагадаємо, в наступному році над зруйнованим четвертим реактором Чорнобильської АЕС буде побудовано новий саркофаг. Як повідомила дирекція атомної станції, завершилися експертні роботи з підготовки території для збірки нового укриття типу Арка.

В ІТАЛІЇ ЖІНКАМ ПЛАТИТИМУТЬ ЗА ВІДМОВУ ВІД АБОРТУ

В Італії в адміністративному регіоні Ломбардія жінкам будуть виплачувати 4,5 тисячі євро за відмову від абортів.

Щоб отримати спеціальну допомогу, мешканкам Ломбардії необхідно довести складне матеріальне становище, у зв'язку з яким було прийнято рішення позбавитися від дитини. Але

й після цього жінки не отримають всієї суми відразу: гроші будуть переводитися впродовж півтора року: по 250 євро на місяць.

Губернатор Ломбардії Роберто Формігоні заявив: «Економічні труднощі не повинні ставати причиною, з якої жінки не хочуть народжувати. З цією метою в Ломбардії вже засновано спеціальний фонд, до якого з бюджету регіону виділено 5 млн. євро».

Також Формігоні додав, що необхідно підтримати родину, материнство і народжуваність. Його пропозиція знайшла гарячий відгук у серцях борців з абортами, які в Італії були узаконені в 1878 році.

«Все, що працює на життя, заслуговує оплесків», – так відреагував на ініціативу представник конференції італійських єпископів.

Однак скептики вважають, що пропозиція Формігоні – це короткострокове рішення, яке призведе до довгострокових проблем.

Журналіст італійської газети Repubblica Синція Сассо заявила: «Що робитимуть жінки після першого півтора року? Та й кількість потенційних матерів, яким зможе допомогти фонд розміром у 5 млн євро, є нікчемною».

А опозиційний політик Сара Валмаджі додає: добровольці, які будуть працювати над реалізацією ідеї Роберто Формігоні, жодним чином не замінять собою професійних медиків, яких потребують породіллі.

Однак, незважаючи на суспільні програми і протести проти абортів, кількість подібних операцій в Європі залишається досить високою. Так, за даними Міністерства охорони здоров'я України, більше 40% українських жінок репродуктивного віку хоч раз у житті робили аборт.

ШИМПАНЗЕ, ЯК І ЛЮДИ, БІЛЬШЕ ДОВІРЯЮТЬ АВТОРИТЕТАМ

Вчені довели, що шимпанзе, стикаючись з новими завданнями, вважають за краще наслідувати приклад родича більш високого рангу, який має репутацію успішного шимпанзе.

Схильність людини орієнтуватися на престижність і з більшою готовністю копіювати поведінку відомих людей, що володіють відповідною репутацією, наприклад, старійшин, громадських лідерів або знаменитостей, вважається унікальною для нашого виду. Для інших видів тварин важливість фактора престижу і репутації експериментально недостатньо підтверджена.

Вікторія Хорнер з університету Еморі в США і її колеги показали, що шимпанзе, вибираючи між двома способами виконання завдань, які не відрізняються за складністю та рівнем винагороди, частіше вибирають той, який їм демонструє більш старший і авторитетний родич.

"Коли шимпанзе дають можливість спостерігати за альтернативними рішеннями завдання, пов'язаного з отриманням їжі, які демонструють два різних представники виду, вони воліють копіювати метод, який показує більш доросла особина високого рангу, що вже має успішний досвід вирішення таких завдань", – повідомляють дослідники.

Вчені протягом деякого часу спостерігали за шимпанзе і виділили чотирьох модельних самок, дві з яких були більш досвідченими і раніше кілька разів ставали ініціаторами нового для групи зразка поведінки. Дві інші самки були молодші і не мали такого досвіду.

Дослідники навчили авторитетних шимпанзе складати пластикові жетони в контейнер з плямами, а недосвідчених – зі смужками. За жетони тварини отримували їжу. Потім дослідники показали двом групам шимпанзе, як моделі виконують це завдання, і дозволили їм

приєднатися до процесу.

З'ясувалося, що в середньому 70-90% тварин наслідували приклад авторитетного родича і складали жетони в контейнер з плямами, причому, це не залежало від близькості до них під час спостереження або забарвлення контейнера. На думку вчених, схильність шимпанзе копіювати поведінку більш високорангових і успішних родичів у природних умовах може проявлятися ще сильніше.

"Поширення нових зразків культури і поведінки у шимпанзе в дикій природі може сильно залежати від особистості та громадських характеристик їх винахідників", – підсумовують автори статті.

УМІННЯ БРЕХАТИ – НЕ ПОРОК

Чим раніше дитина починає говорити неправду, тим успішнішою вона може стати в майбутньому, стверджують канадські вчені з університету Торонто.

Юні обманювальники можуть стати більш успішними банкірами і топ-менеджерами, ніж їх чесні однолітки. Брехня потребує складних розумових процесів і значних розумових зусиль. Якщо дитина починає брехати, значить, вона перейшла на новий етап розумового розвитку.

"Майже всі діти брешуть. Ті, у кого краще йде когнітивний розвиток, і брешуть краще. Ймовірно, в майбутньому такі діти стануть банкірами", – заявив доктор Канг Лі з університету Торонто.

Як показало дослідження серед дітей від 2 до 17 років, брешуть майже всі. Серед найменших обманюють тільки близько 20%, а в 4 роки – вже 90%. Цей показник досягає піку до 12 років, а в 17 років знижується до 70%, пише Daily Mail.

ЛЮБИТЕЛІ ПИВА І ВИНА ЗДОРОВІШІ ТА ЩАСЛИВІШІ

Такого висновку дійшли французькі вчені, які провели дослідження на тему, як спосіб життя впливає на здоров'я та емоційний стан людей.

Фахівці встановили, що дорослі люди, що випивають по дві пінти (тобто трохи більше ніж один літр) пива або по кілька келихів вина у день рідше страждають від депресії, менш схильні до ризику серцево-судинних захворювань і хвороб легенів, а також частіше займаються спортом, ніж непитущі.

Крім того, за даними експертів, ті, хто п'є вино, як правило, харчуються краще від непитущих.

Однак фахівці, що проводили дослідження, зазначили, що алкоголь не відзначається лікувальним ефектом і лікарі не рекомендують пити спиртне для профілактики захворювань і депресії.

Нагадаємо, що не так давно вчені встановили, що вміст кремнію в біологічно засвоєній формі в пиві настільки великий, що його вживання в помірних кількостях може бути сприятливим для здоров'я кісток.

У ДНІПРІ ЗАВЕЛАСЯ ПІРАНЬЯ

У Дніпрі в районі Кончі-Заспи (Київ) місцевий житель вилловив піранью, пише "Газета по-киевски".

Пенсіонер Валерій Муравйов з села Конча-Заспа пішов порибалити на Ольгинську затоку, де і зловив дивовижну рибу. "Я 60 років рибалю, але таке чудо-юдо бачу вперше. Дивіться, які в неї гострі зуби – металеві стінки садка намагається перегризти", – розповів Муравйов. Фахівці визначили, що ця риба – представник хижого сімейства піраньєвих.

"Звідки ця риба в Дніпрі взялася? Мабуть, хтось з багатіїв спеціально випустив", – обурилася сусідка Муравйова. "Ви подивіться, на що вони затоку річки тут перетворили – Єгипет справжній. Нерестовища всі знищили, столітні дуби спіяли...", – додала вона.

Смакотинка

Ковбаса у винному соусі

600 г ковбаси, 2—3 цибулини, столова ложка борошна, 200 г білого сухого вина.

Ковбасу нарізати на шматочки 5—7 см завдовжки, підсмажити і виїняти; в тому самому жирі пасерувати дрібно покришену цибулю, притрусити її борошном, влити вино, покласти ковбасу. Тушкувати на слабкому вогні під кришкою, підлити вино. Окремо подати варену картоплю, посипану петрушкою, овочевий салат.

